

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de BARCELONA cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50
Cuba, Puerto-Rico y Estranger, 2'50.

CONCELL DEL POBLE

—Apa, maco; si té tan pit com llengua, suqui en el pot del color y torni á repintar aquest rétol.

3m

QUI NO BAT PEL JULIOL...

EL refrán ho diu ben clar: «Qui no bat pel Juliol, no bat quan vol.» Això vol dir que totes las cosas del mon tenen la séva oportunitat, y que aquesta oportunitat cal aprofitarla sempre.

De todas las operaciones qu' exigeix la recolecció del blat, la batuda es la última, la més fructuosa y també la més senzilla. Llaurar la terra, sembrar la llevor, abonarla esperant que germini: quan ha germinat, xercolar el camp, purgantlo de malas herbas: tot això exigeix molt més treball y més cuydado que la batuda.

El blat va creixent, pero necessita una saho ben graduada: plujas suaus en lo fort de la séva creixensa; un bon sol després de haver espigat. Las sequias y las plujas invertidas, deixan al pagés sense cullita. De manera que 'l periodo del cultiu es el més delicat y el que dona neguits més grossos. Una serie llarga de dias serens y rasos, un núvol tempestuós fora de temps, estrenyen el cor del pobre pagés y li fan perdre la gana y 'l dormir. No li passa això quan té 'l blat á l' era, quan sona l' hora desitjada de la batuda.

Y no obstant arriba l' juliol, y no sempre bat com deuria ferho. Algunas vegadas, per peresa ó per dessidia, y altrás per tenir ocupacions que 'l distreuen.

—Ja ho farém demà—diu el pagés dessidiós.— Ara ray que 'l tinch segat y agarbonat... No vé de un dia ni de dos.

Y aixis va passant el Juliol... Y qui no bat pel Juliol, no bat quan vol. Y no 's pot dir blat que no siga al sach y encare ben lligat. Mentres tant, de lo que 'l pagés descuida algú se 'n aprofita. Tant es aixis que, no batent pel Juliol, una gran part del blat que hauria de anar al graner se 'n va á parar á la panxa dels aucells... y ¡volaverunt!

Això que passa en l' art de la terra, passa també en l' art de la política. En política sobre tot, es precis aprofitar las oportunitats. També en política, qui no bat pel Juliol, no bat quan vol.

Aqui estém els republicans per adverarho.

Ningú com nosaltres ha treballat la terra ab més esmero y ab més carinyo en aquells temps ja llunyans de la sembra. ¡Ab quin entusiasme esparciam la llevor de las ideas!... May ningú 'ns ha igualat en activitat y aixeribiment al practicar aquest honros treball. Las ideas democráticas y republicanas queyan á doxo desde 'l cervell dels pensadors y desde 'ls llabis caldejats dels tribunos sobre el camp de la conciencia popular. No se 'n perdía ni una; todas germinavan.

¡Y quin esplet més hermós no oferian á la vista! Se las veyá creixer materialment. La gran saho revolucionaria del any 68, afavoria 'l séu desarrollo fins á un grau que semblava inverosímil. ¡Quin bé de Deu de cullita no n' esperava tothom!

Precis se feya, no obstant, guardar el camp republicá, ab l' ull ben obert, davant de las maquinacions d' enemichs envejosos, que altre propòsit no tenian que talarlo y destruhirlo. Cent cops fou precis lluytar y abonar l' esplet ab la sanch de las nostras venas.

¡Mes això qué hi feya, si tothom tenia á disposició de la idea la vida y la hisenda?

El nostre Juliol vingué á l' any 73. Haviam segat; no calia sino batre.

¡Ah malehidas desilusions que varen impedir realisar aquesta tasca fructuosa en la saho oportuna! Mentres nosaltres discutiam sobre si 'l pá que haviam de fer més tart fora de barra ó de crostons, els aucells monárquichs y 'ls insectes reaccionaris, el cuch y l' arna malmenavan y destruhian el grá de l' era.

Aixis deixarem transcorre 'l bon temps... y ja se sab que qui no bat pel Juliol, no bat quan vol.

Han passat 27 anys desde aquella fetxa.

Bé se n' han presentat de Juliols, y no hem batut may.

La restauració borbónica va neixer flaca, inconsistent, y fa 27 anys que dura, gracias á no haver sapigut may posarnos d' acort pera organizar la gran batuda.

Tentativas revolucionarias mal preparadas, que fracassaren llastimosament... Desitjos de aprofitar els miserables resquicis de legalitat que se 'ns oferian, pera reconquistar per medi dels procediments pacífichs el terreno perdut... res ha servit de res.

L' acció revolucionaria ha anat debilitantse, acabant per enervarse completament... Els procediments legals s' han pudrit al contacte de la pudridura de las oligarquias monárquicas... Tot ha sigut inútil; no s' ha trobat may el verdader camí de la salvació.

El fastidi y la nyonya s' ha anat apoderant dels

EXCM. SR. D. BERNAT JACINTO COLOGAN
REPRESENTANT D' ESPANYA Á LA XINA.

esperits: ja no se senten vibrar els entusiasmes d' altre temps. Las forcas de batre permaneixen inactivas, y están poch menos que consumidas.

Y la nació va experimentant els horribles efectes del present estat de cosas. Dessanagrada, empobrida, anémica, sent parlar de regeneració, com sentiria el nyigo-nyigo de un violi desafinat, tocant sempre la mateixa pessa vulgar y ramplona.

Ni en uns moments tan crítichs, ni en ple Juliol dels grans desastres nacionals, ha ressonat una veu autorisada cridant:

—Espanyols, á salvarse!... Enganxém el tiro briós al trill... ¡Má á la forza y batém!...

¡Ah! Y may com ara s' imposa la batuda. A l' era no hi ha grá; pero está plena d' escarbats.

¡Y precisa aixafarlos!

P. K.

MOSÁICH

¡Es ben estranya la condició nostral
Com si fossim gossets

MORAL BURGESA

PER lo vist, els moralistas de camama abundan qu' es un fástich. L' altre dia, millor dit, l' altra nit, ens passejavam un amich meu y jo per una de las avingudas del Passeig de Gracia, passant revista á las donas macas com dos burgesos que, cansats de robar legalment durant el dia desde el séu confortable despaig, s' entretenen en distreure sos ocis empapant la vista en las bellasas d' aquella carnosa escultura que Tarde irónicament anomena, «el primer animal doméstich del home».

Y realment el meu amich, que del «grant monde» n coneix todas las miserias per haverhi nascut y viscut tota sa vida de parásit, m' anava senyalant lo més disimuladament possible, —pués per lo vist també lo senyalar directament als porchs humans té els seus perills é inconvenients,—als ninots y ninotas,—passi la paraula,—de més relleu d' aquesta classe rica que més bé estaria dintre d' un corral que dintre d' una ciutat, á jutjar per sas passions y sos vicis de bestia embarnissada de semicultura.

—Te, ¿veus aquella dona,—m' deya,—tan rica y hermosament vestida? Pues es la querida de un diputat que sempre parla de llibertat y de igualtat en el Congrès. La va treure del coro d' una companyia d' opereta, y avuy la fa passejar ab cincuenta duros mensuals, per demostrar que si bé la dona té la llibertat es la llibertat de vendre's al primer que la compra y la llibertat de morir-se de gana si no s' «igualá» á las concubinas del sultán de Turquía.

¿Veus aquell senyor, ja casi vell, que mira ab tant dalé els baixos d' aquellas nenas? Pues es un fervorós cristiá que sol anar tots els diumenjes á missa de dotze al Pi, y tan católich y humanitari que va humanisar á una criada de catorze anys que tenia á casa séva y que feya poch temps qu' havia baixat d' un poblet de l' alta Catalunya. La criadaeta s' ha transformat en una senyora que té joyas y cotxe propi, mentres sos pares continúan al camp fecundant la terra ab suor de sanch. Com dato significatiu et diré que la senyora auténtica fa 'ls ulls grossos, pues no deixa de saber la bona pessa qu' es el séu marit.

¿Veus aquell altre? Es un propietari de moltas casas de pobrissalla. Una vegada va cobrar el lloguer, pero no ab diners, d' una pobra dona que tenia son marit, manyá, al hospital, y carregada de criaturas va fe 'l sacrifici del séu cos á cambi d' un tros de pá pera mantenirlas. Passa per caritatiu, però es dels que avants de fer caritat fan primer els pobres.

¿Veus aquella jamona rossa que 's passeja ab un se-

nyor molt més jove qu' ella? Pues ell era 'l promés d' una de sas fillas. Estavan á punt de casarse, pero la porcassa de sa mare tant va fer y refer qu' acabá per conquistarlo per ella, deixant á la filla sense promés y ab un germanet més avants de temps. La pobreta per poch se mor' de pena y d' asco. Digam ab quins ulls filials se pot mirar á sa mare y á son padastre.

¿Veus aquest carquinyoli engomat qu' ara s' assenta? Es un advocat que va acabar la carrera gracias als recursos económichs d' una ricaxona vellíssima, pero més alegre qu' una cancanista del Eden-Concert.

Mira, ara passa el fabricant A., que blasona d' estimar molt als séus obrers y de que els hi guarda tota mena d' atencions... Pero pregunta á las treballadoras de Sant Martí, sobre tot si son macas, quinas condicions els hi posa per no despatxarlas... quan li dona la gana de fer corre que s' acaba la feyna... y ell té gana de carn femenina. Té un majordóm qu' encare es més brut y pocavergonya qu' ell.

—Prou, noy,—vareig dir al meu amich,—no destapis més; es molta bruticia per una sola nit.

—Aviat t' espantas. Pues encare no t' he ensenyat á aquell capellá vestit de paysá... ni á aquell arrossegasabres que va influir perquè envieshin á presiri á un pobre soldat que no va volguer ser tan brut com ell... ni á aquellas dugas amigas que sempre van juntas, y que según malas llenguas, ni per dormir se separan... ni...

—Ja 'n tinch prou, vaig replicarli, y tot seguit me vingueren á la memoria las paraulas de Lafargue:

«La cortesana es l' adorno de la civilisació. Mentres el capital sigui 'l dueny de las conciencias y el recompensador del vici y de las virtuts, la mercancia d' amor será la més preciosa, y els elegits del capital abeurarán son cor á la copa glacial dels llabis pintats de la cortesana. La cortesana es el present que 'ns fa el deu capital.»

—Y tota aquesta gent es capassa d' escandalisarse dels atrevits partidaris del amor lliure, veritat? De segur que dirán en alta veu que no hi ha immoralitat més immoral que l' unió de dos sers que per estimarse prescindeixin del consentiment d' un tercer y la sanció de la llei. De segur que la calificarán d' «acoplament de gossos».

—Es molt possible...

—Pues jo t' dich que la moral corrent no es més qu' una careta hipócrita, el vel que tapa todas las baixesas y todas las infamias de que son capassos els privilegiats de la terra.

—Baixesas, tal vegada; pero infamias...

—Sí, infamias. Perque es infamia enorme crear unas lleys que tals costums engendraren y unas costums que tals lleys admeten. Es una infamia prevaldre's de l' or per corrompre la miseria...afortunadament els corruptors re-

sultan també corromputs. Han fabricat lleys pera garantir sos privilegis y sas propietats desheretant á l' inmensa majoria; han creat una «familia y una llar legals» perquè aquells privilegis y propietats puguin transmetres y perpetuarse dintre d' una sola classe; han reglamentat la prostitució perquè no se 'ls hi desmoroni l' edifici ó atenti á la santetat de la familia, y la prostitució se 'ls menja y corromp á tots. Han corromput la miseria perquè la miseria no pogués rebelarse, y la miseria avuy els corromp á n' ells, sense que hajin pogut posar una barrera á la rebelió que ha de tirar per terra sos privilegis y sas propietats privadas.

El procés d' aquesta moral burgesa está fet. Una moral que per guardar l' honor de casadas y donzellas fabrica anualment mils y mils de prostitutas, es moral de bestias egoistas y de propietaris que tot ho subordinan al individual interés.

—Y que té que veure la propietat ab la prostitució?

—Té que veure que aquesta es consecuencia directa d' aquella. La prostitució no existiria sense la propietat privada. La propietat privada engendra la miseria, y la miseria dona 'l major contingent á la prostitució.

—No tant; la prostitució té per origen el vici.

—No, senyor, la prostitució té per origen la miseria y algo la ignorancia. Els números te ho dirán ab elocuencia. Repassa la estadística qu' acaba de fer Parent-Duchátelet. De 5,000 prostitutas,

1,140 se han prostituhit per miseria, per falta de recursos;

1,250 perquè no tenian medis de subsistencia ni parents que las ajudessin;

80 se han prostituhit per poguer mantenir als seus pares pobres;

1,400 ho son per haver sigut abandonadas pels seus amants richs;

280 per haver sigut abandonadas embrassadas per los séus seductors;

400 ho han sigut, influidas per el brillo dels uniformes militars, que las han tretas dels camps per deixarlas abandonadas en las grans ciutats.

¿Vols més elocuencia y més probas encare?

—¡...!

—Això sols té una solució, una sola. Suprimir la propietat privada. Fer de modo que ningú pugui acaparar l' or, corruptor de la pobresa. Quan tothom estigui en igualtat de condicions, ni hi haurá donas que 's venguin, ni podrás senyalar-me ab el dit aquesta munió de moralistas que 's revolcan en el fanch, fent la santíssima als verdaders y sincers afectes naturals.

JOSEPH PRAT.

besém humils las mans que 'ns fuetegan y agrañim de tot cor un cop de peu.

Havent perdut las últimas campanyas vam fé aná á dojo gracias, graus y creus; ens fan fer á Paris papers ridícols y al comissari regi l' ensalsem; tenim inundacions, pestes, y clero y dem gracias á Deu.

Ara 'ns birlan no sé quants cents kilòmetres, quedém aixís contents, y al quí ha ajudat á fer la curriola encare 'l fem marqués.

¡L' altiva y arrogant casta espanyola ha descendit á casta de falder!

* *

L' arenga de 'n Romero per tot hont s' ha llegit ha fet furor; fem de tan bon discurs nostra bandera y penjém al autor.

* *

Tement que 's fassin xanxullos en lo nostre Ajuntament y aburrint las competencias nostre *honradíssim* govern, ha manat que s' inspeccionin tots quants negocis s' han fet, per veure si troban *tongo* y poden tirá al carrer la colla de sangoneras que ja tenen els *paps* plens.

No puch creure la calumnia que fan corre malas veus afirmant que la visita obeheix tan solzament á que 'ls que están farts d' hermilla fassin lloch als famolenchs.

Jo que tinch fe ab els que manan, crech que van de bona fé y enviarán á un presiri els regidors qu' hagin fet alguna *samarancada* ó be algún *tarugriench*, posanhi en son lloch gent séria triada entre els elements de *La Garsa*, de ca'l Bisbe, de cal Sandiumenge y dels catalanistas que tenen

fam de regenerament.

Jo d' aixó m' alegraría y ab palmas celebraré la gran diada en que fassin sa entrada á *Jerusalém*.

* *

En las novas Arenas tindrà lloch aviat un espectacle hermós, soberch, magnífich, grandíols, espléndit y abracadabrant.

El famós primé espasa d' aquest gran cacicat conegut en casinos y oficinas per en Manel de la *plassa* Real

fará solemne entrega, al ilustre y trempat senyó Pepito de la *plassa* Nova, de dugas pantorrillas colossals.

Una nova quadrilla entrarà en tanda que potser farà bons als retirats, pro es alló que dihem, jo ho diu el ditxo: ¡tothom ha de menjar!

JEPH DE JESPU.

SOBRE 'L DISCURS Y SOBRE L' HOME

hem llegit el discurs d' en Romero Robledo, y no podém menos de confessar que 'ns ha impresionat. Se comprén qu' en Silvela haja tractat d' ofegar-lo ab l' apaga-llums de la dictadura.

Lo que ha fet en Romero Robledo no ha sigut alló que 's diu «posar el dit sobre la llaga», per que las llagas que cubreixen 'l cos de la nació son infinitas y 's necessitan molts dits pera tocarlas totas. En Romero Robledo las ha polsadas ab mans de pianista expert, passejanhi 'ls dits de l' una al altra, com el pianista els passeja per las teclas.

La mácula política, la pústula económica, la cancerosa llaga del clericalisme... res ha deixat per tocar... Perque la veritat siga dita, de aquestas materias ne sab la prima.

Com aquells polissóns procedents de l' hampa, que poden exercir lo séu càrrech millor que ningú, per coneixer de ciencia propia totas las artimanyas de la gent dolenta, qu' ells mateixos havian practicat un dia, en Romero Robledo, factor en altre temps de la política lleugera y aflu-

mencada, creador de las conxorxas caciquísticas, iniciador de la corrupció, coneix fins á las arrels més fondas las causas del present estat de cosas afrentós é infame, y pot ferne millor que ningú més el diagnóstich.

¿Es que, arrepenhit sincerament de que 'ls procediments per ell sembrats hajan donat aquests fruyts de vergonya y de miseria, tracta ara de posarse bé ab la seva conciencia, extirpantlos ab ma implacable? ¿Es que vol borrar la seva mala fama de corruptor, dedicantse en els darrers anys de la seva vida á procurar la sana regeneració del país?

No pot negarse la ductilitat del séu esperit, posada de relleu en tots els actes de la seva llarga y tempestuosa vida pública. Ara sols falta que aixís com acerta al senyalar els mals d' Espanya, tinga la fortuna de inspirar confiança verdadera á la massa popular.

No s' entregará may aquesta als polítichs que obrin únicament á impulsos de un despit passatjer. En cambi será tota entera dels que sápigam emprendre una marxa resolta y que no dongui lloch á duptes, envers l' ideal.

Més clar: l' opinió no vol servir d' esqueneta á ningú que quan haja escalat el puesto que ambiciona, li dongui per tota recompensa una patada. En cambi acceptará sempre els esforsos dels homes inteligents y lleals, aixís procedeixin de las esferas ahont reyna la puresa immaculada, com vingan del camp dels arrepenhits.

Pero á n' aquests últims els exigirá determinadas garantías.

* *

A la seva ma té en Romero Robledo donar las que bastin á desvaneixer tota prevenció que puga existir, respecte als móvils que l' han induhit á pronunciar son últim y famós discurs.

Demostri qu' ell no busca 'l turró y menos de mans de las actuals institucions, que ja están servidas ab el torn obligat de las dos pandillas que manan en Silvela y en Sagasta: demostri que aspira sols al apoyo popular, pera contribuir al triunfo desinteressat de la causa del poble.

¿Cóm ha de practicarla aquesta demostració?

De una manera molt senzilla. Fent al revés de lo que han fet molts republicans passantse al camp de la monarquía, á estímulo de la concupiscencia. Passantse ell resolutament al camp de la República, á estímulo del patriotisme. Declaris republicá.

Torni á treure aquell pot de color negre, ab que en la memorable fecha del 29 de Setembre de 1868, pintava aquell famós lleterero: y fassi veure qu' encare es líquit aquell color, y encare 'l séu pols es ferm per repintarlo.

INGLATERRA Y EL JAPÓ (per APELES MESTRES)

Jonh Bull.—¡Vés! Ja 't permeto que li posis las peras á quarto en nom méu... pero tu 't guardarás molt bé de demanar res per la paga.

Clogui de una vegada l'parentessis de las sevas jóyosás incursions al camp de la monarquia restaurada.

Envihi la targeta de despedida als poders qu' encare podrien creure qu' esperava d' ells algún favor.

Confonguis ab las aspiracions, els interessos y 'ls entusiasmes de la causa genuinament popular.

Aquesta es la demostració que li exigim... y si 's decideix a ferla, no dupli que 'l partit republicà, fins ara excessivament idealista, sabrà secundar com un sol home, l' acció enèrgica de un polítich intencionat y nascut exclusivament pera l' exercici de la lluyta de totes las horas y de tots els instants. El partit republicà necessita un jefe de pelea. Res més que aixó.

Davant de l' actitud que pugua pendre en Romero Robledo, s' ha recordat la participació casi exclusiva que va tenir el monárquich Thiers en l' establiment de la República a França.

Res li impedí a n' en Thiers, haver consagrat tota la seva existencia a la causa de la monarquia, si en los darrers anys de la seva vida va tenir un' hora bona pera dedicar-la a la fundació de la tercera República.

Ja sé que se 'ns dirá qu' en Romero Robledo no es en Thiers.

Ho reconeixem.

Pero s' ha de reconeixer també qu' Espanya no es França.

J. R. R.

A l' fiscal de l' Audiencia de Madrid, per no ser menos que molts altres, desitjosos de congraciarse ab els elements reaccionaris, dirigeix sos atachs contra la institució del Jurat, y demana la seva suspensió.

Veritat es que ell mateix reconeix que 'l Jurat no funciona bé, a causa del poch cuidado que tenen els que forman las llistas y 'ls sorteigs. Per lo vist en aquestas operacions, que no van pas a càrrech del poble, també 's fan tarugos com en qualsevol elecció política.

Y dada la lògica avuy predominant, en lloch de corretgir aquest abús y castigarlo ab má ferma, si hi ha lloch a ferho, lo que procedeix es suspendre 'l Jurat.

¿No s' han suspés las garantías constitucionals?
¿No s' ha suspés la llibertat de impremta?
¿No están suspesas las sessions de Corts?

Donchs, a veure, ¿per qué no s' ha de suspendre 'l Jurat, qu' es una institució, encare que mistificada, per la qual pot transpirar una mica l' esperit democrátich?

Está bé: que ho suspenguin tot, que ho anulín tot, que destrueixin de una vegada 'ls migrats restos que subsistían encare, emanats de la gloriosa revolució de Setembre.

Aixís, quan el poble 's trobi ofegantse, sense ni ambient per respirar, tal volta prengui una resolució enèrgica.

Y qui ha fet una revolució, bé 'n farà un' altra quan convingui.

No son pas els desitjos de millorar la desquiciada administració municipal, els que han induhit a n' en Silvela a decretar una investigació sobre la Casa gran. Se tracta sols de solventar qüestions de familia, trayent a uns regidors que avuy no son de l' olla silvelina, pera posarn' hi d' altres de la clica, sense l' apoyo dels quals no hi ha cap silvelista que 's presti a empunyar la vara d' arcalde de Real Ordre.

Aixó vol dir que las qüestions de moralitat se fan servir d' excusa pera resoldre, bé ó malament, certas exigencias personals de grupo ó de pandilla.

Els regidors qu' entrin, serán tan dolents ó pitjors que 'ls que siguin expulsats. Jo crech que serán pitjors, desde 'l moment que 's creuran contar ab l' apoyo dels que 'ls nombrin.

La regularisació de l' administració municipal de Barcelona, necessita realment un bon cop d' escombra; pero l' escombra no poden ferla 'ls que manan, que sempre traballen brut: qui ha de ferla en tot cas es el sufragi universal, respectat en sos drets, y acatat en sas prerrogativas.

Ja haurán observat que la majoria dels puestos que quedan vacants, en Silvela 'ls dona a comtes, barons, marquesos y altres individuos de la mateixa calanya.

Y empleo aquesta frase expressament. Perque may s' ha vist a Espanya una política tan acanallada com desde que 'ls principals càrrechs públics son desempenyats per l' aristocracia.

Vaja que de tot alló del catalanisme ja no se 'n canta gall ni gallina. Ben clar va dirho en Dato en las declaracions que va fer a San Sebastián:

«A Catalunya, al veure 'l desastre produhit per las guerras, se va creure que 'l barco Espanya se 'n anava a pico, combatut per la bancarrota y la insolvencia. Llavoras els elements catalanistas tractaren de tripular un bot y posarse a salvo, encare que fos a costa de tot lo demés.

»Pero quan han vist que 'l barco ni tan sols feya aygua, y seguía flotant ab un equilibri que garantísava 'l present y 'l porvenir, han renunciat a la seva perillosa aventura, comprenent que lo que consideravan salvament podria ser la ruina de Catalunya.»

Y ara m' adono de que sens dupte, en celebració de que las cosas s' hajan arreglat tan bé, continúa mantenintse l' estat de guerra en la provincia de Barcelona.

¡Qui sab! Pot ser aixó es degut a que tant el barco que tripula en Dato, com el bot que dirigeixen els catalanistas, están encallats en una mateixa barra.

Cansat en Paraiso de fer probaturas, ha presentat la dimissió de President de la Unió Nacional.

Es molt sensible que un home enèrgich y plé de bona voluntat com ell, tinga que colcarse a si mateix entre 'ls vensuts.

Veritat es qu' ell se 'n té la culpa. La Unió Nacional, en lloch de declarar una y mil vegadas que no era política, havia de buscar a tota costa l' apoyo dels partits populars, sumant ab las de aquestas las sevas aspiracions. Si aixís ho hagués fet, tots hi haurían guanyat: els partits populars y la Unió Nacional.

Perque es inqüestionable que la forsa d' en Silvela y de tot lo qu' en Silvela representa, radica exclusivament en la falta de cohesió dels seus enemics.

Víctima de una llarga malaltia, ha mort a la Espuga de Francolí, ahont havia anat a veure si recobrava la salut perduda, 'l distingit industrial D. Ignaci Ribas y Palau, germá de nostre bon amic el conegut republicà-federal D. Isidoro: Era el difunt una persona dignísima, adornada de totes las prendas y estimat de tothom. Enviém a sa familia l' expressió de nostre més sentit condol.

CARTA DE FORA.—Cálig (Vinaros).—El día 9 del actual se presentá en l' iglesia un bateig, y 'l de las faldas negras no volgué administrar al recient naixcut el primer sacrament de la Santa Mare Iglesia, perque 'l padri diu que vivia ilegalment, en companyia de la seva raspa. Donchs bé: ¿quina culpa 'n té un noy de quatre días, per venjar-se ab ell d' aquesta manera?

Ja que 'ls ensotants son enemics del concubinat, que contestin: ¿Qué més concubina que la dona que viu en tot y per tot en companyia de un home? ¿Qué més concubinat que 'l que estan practicant els anfibios de la humanitat? Si ells son els que han de donar llum, ¿per qué donan fum? Lo més deplorable es, que no contents ab la monogamia, abusan de la poligamia. Y si es que 'l rector vol abolir el concubinat, que comensi per treures de casa la seva majordona.

FRANSA Y ESPANYA

Mentres nostres governants s' empenyan en divorciar-nos del resto del mon civilisat, fentnos apareixer ab sos desacerts com a una rassa completament degenerada, els modestos homens de ciencia, els artistes, els literats y tot quant significa intelectualisme, s' afanyan en estrényer els llassos d' amistat que 'ls lligan ab els intellectuals de més enllá de nostras fronteras, probant que en nostra nació, la única classe degenerada, es la classe dels polítichs.

L' acte que tingué lloch el dia primer d' aquest mes en la Sorbona de París, té molta més importancia de la que li ha donat aquesta premsa nostra, qu' ompla tantas columnas per la ferida de qualsevol torero.

Volguent el docte catedràtich Odón de Buen, fer experimental sas cátedras de Zoología, Botánica y Geología, s' aprofitá de la bona amistat que 'l uneix ab Mr. Lecaze, fundador del laboratori zoológich de Banyuls sur mer, pera fer a tan instructiva fundació profitosas expedicions ab sos alumnes.

Las relaciones entre els professors de nostra facultat de Ciencias y els de la Sorbona de París, anaren sent més freqüents, y tantas inequívocas mostrars reberen els primers de la bona amistat dels professors francesos, y en especial de Mr. Lecaze, que 's cregueren obligats a demostrar ab un acte son agraíment, acordant encarregar un busto de Mr. Lecaze a n' en Benlliure, y regalarli.

De cóm va cumplir en Benlliure la comanda, ho diuhen tots els diaris de París, que han fet entusiastas elogis de tan admirable obra d' art, qu' es de bronze, y 's fongué en els acreditats tallers d' en Masriera y Campins.

Al acte de la entrega, que, com hem dit, tingué efecte el dia primer de aquest mes, hi assistí la comissió de nostra facultat de Ciencias, nombrada pel cas, y composta dels Srs. Luanco, rector d' aquesta Universitat; Mundi, catedràtich de Geometría analítica; Lozano, de Física; Buen, de Historia natural, y Tarazona, de Cosmografía. Hi havia presents també Mr. Leigues, ministre d' Instrucció pública; Mr. Liard, director de Instrucció superior; Mr. Greard, vice-rector de la Universitat; Mr. Delagés, organizador de

la ceremonia; els degans Darboux y Brouardel; Mr. Perier, director del Museo; Mr. Levy, director del Observatori, y els professors Mascart, Moissan, Potaix y altres, assistint-hi com agregats Mr. Studer, de Viena; Mr. Frederich, de Lieja; el Sr. Bofill, arcalde de Figueras y profesor del Institut; López Sánchez, de Valencia; el Sr. Puig y Valls, y altres personas significadas. Se pronunciaren discursos entusiastas, essent notables els del festejat Mr. Lecaze y el del ministre francés Mr. Leigues.

Detall digne d' apuntarse. L' embaixador d' Espanya en París, Sr. León y Castillo, flamant marqués de Río Muni, no assistí a la festa, haventhi sigut invitat. En cambi no faltá al dinar ab que 'l ministre obsequiá a la comissió espanyola y als professors de la Sorbona.

Nostres comissionats reberen un sens fi d' atencions, havent sigut honrats ab varios banquetes, entre ells un ab que 'ls obsequiaren els professors francesos y que tingué lloch en la Torre Eiffel.

Un altre detall curiós. L' organizador de la festa, Mr. Delagés, en viá cinch bonos pera que la comissió espanyola obtingués rebaixa en el preu del viatge y a la Exposició. No pogueren fer us d' aquestas ventatjas, perque algú ja havia tallat y utilisat el cupó que donava dret a dita rebaixa.

Y un últim detall ben espanyol. Al retorn y aprofitant una parada del tren a Carcassona, el Sr. Mundi enviá un telegrama a sa familia. Encare no s' ha rebut.

Felicitem de cor a quants han contribuít a tan hermós acte de fraternitat entre el professorat francés y espanyol, y ens alegrém de debó de que en aconeteixements tan honorosos, no hi tingui art ni part nostre desprestigiad govern.

JEPH DE JESPU.

ENTRE MADRIT Y SAN SEBASTIAN

(PER TELÉFONO)

—¿Don Francisco? —Parla, Dato: soch jo.

—Dispensim; avants ha de dar-me 'l sant y senya, com vam conveni al marxar: —*Afartam y digam moro,* ¿es aixó?

—Just. Ara un sab fixament ab qui enrahona. Digui, ¿quinas novetats hi ha per Madrid?

—Una pila. Els de l' Unió Nacional s' han cansat de fe 'l guerrero y 's resignan a pagar la contribució, 'l recàrrech, tots els gastos del embranch y hasta café, copa y puro al agent que 'ls va a cobrar.

—¿Es di, una arronsada en regla? —De lo més fenomenal que s' ha vist en aquest sigle. —¿Y en Paraiso?

—Aixafat y transformat en poema. —¿En poema?

—Vaya, y tall! El Paraiso... perdido ¿no n' es un?

—¡Molt ben trobat! Vosté sempre tan bromista, passi 'l que passi.

—Ja ho sab, l' humor no hi ha qui me 'l quiti. —¿Qué més passa?

—El carcamal d' en Romero ara la pega per fer discursos molt llarghs y molt carregats de sofre. —¿Y qué diu?

—Ja ho pots pensar. Que si no deixém el püesto per donarlo a n' ell, dimars, ó a tot estirar dimecres, l' home farà un cop de cap y 's veuran cosas molt grossas. —¿Cristinal! ¿Y aixó serà el dimars que vé?

—Entenemnos si ell ha parlat d' un dimars, no ha dit de quina senmana, de quin mes, ni de quin any. —¡Ah! Aixís ja no m' hi amohino. Apa, endavant, ¿qué més hi ha?

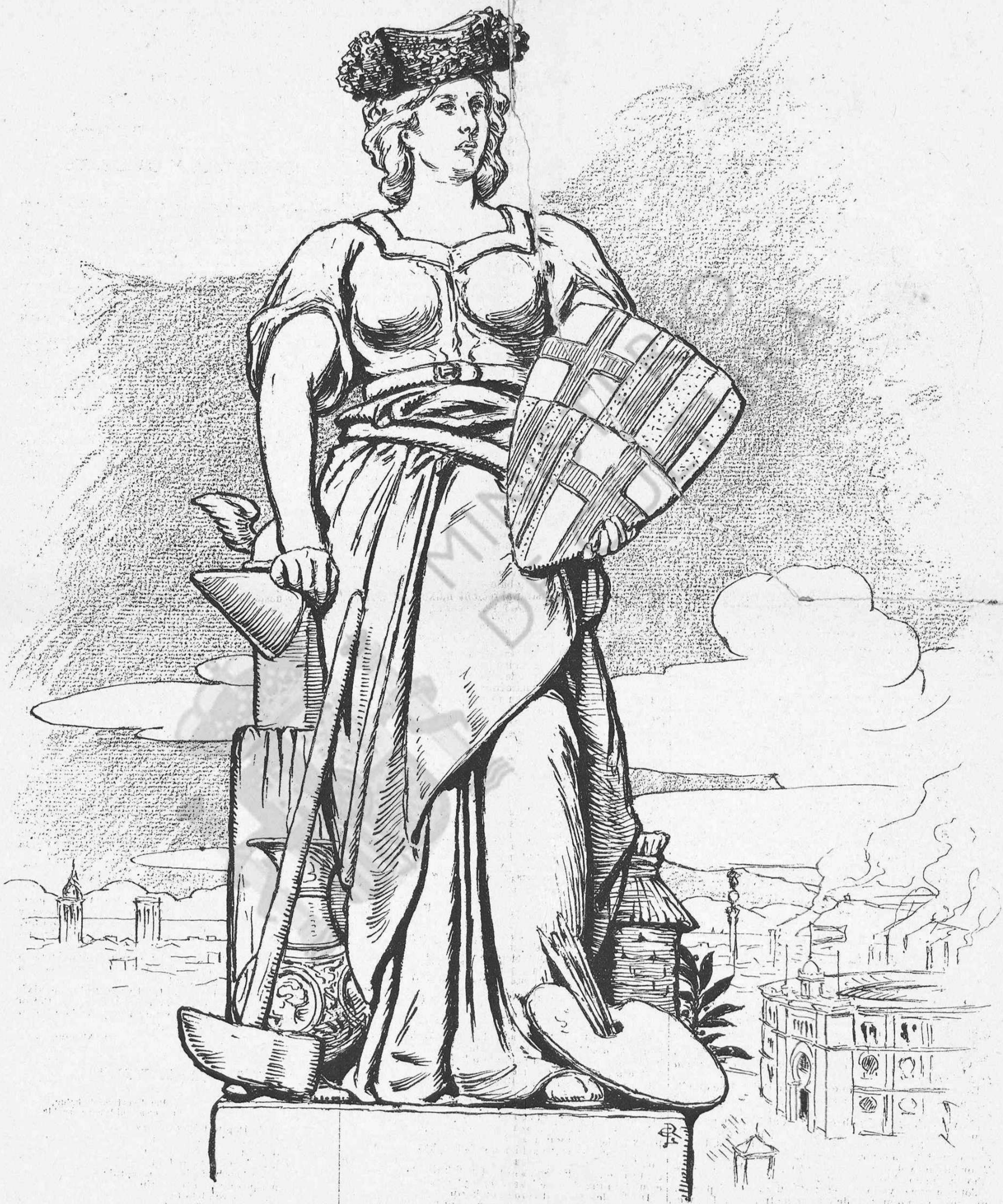
—Els forners fa quatre días que s' han encalabrinat declarantse tots en vaga. —¿De modo que no hi ha pa? —No senyó.

—Y vosté ¿qué menja? —¿Jo? Coca. Ja pots pensar que quan jo 'm mori de gana tot Madrid haurá exhalat el derrer suspir.

—Ja ho conto. Crech que may s' ha dat el cas de que a un ministre li faltin las bessas.

—Ecco li quá. Bueno, ara tu. A veure, cóntam, ¿qué passa a San Sebastián? —Res. Qu' estém com a cal sogre, que fa un temps molt enrahonat, que 'ls corresponsals dels diaris

¡QUI T' HA VIST Y QUI 'T VEU ARA! (per J. LLUIS PELLICER).

¡Pobra Barcelona! ¡Quina corona t' han posat!

SANGONERAS NACIONALS

Ja las tenen en remull per quan li caygan las altras; ja las tenen en remull per quan hajan d' enganxarlas.

m' estant sempre *interviewant* y que 'ls clavo cada bola que 'ls arribo á deixar blaus.
—Ben fet, aquest es el modo: guatlla seca y á nanná.
Ab els *chicos de la prensa* may se 'ls ha d' aná ab vritat. Segueix sempre aquesta táctica y no te 'n penedirás.
¿Ya ho hem dit tot?

—Així ho sembla.
—Donchs abur, que 's va fent tart. Sobre tot, Dato, no badis.
—Descuydi, no hi badat may.
—Encar que lluny l' un del altre, convé que aném ben lligats: jo ab la vista sobre 'l sucre, tu cuydante de la sal; jo aquí vigilant la terra, tu mira á mar, mira á mar.

L. WAT.

¿PLEGO?

MONÓLECH UNIONISTA NACIONAL

DON Bassili, ab la cresta cayguda, apareix en escena, 's cala 'ls lentes, 's treu una grua de la butxaca, l' estripa, y caminant pausadament, se posa á enraonar.
—Si aixís com soch aragonés fos castellá, ara seria ocasió de dirho: *lo que es ésta, ya me la tenta yo tragada.*

Es clar: vaig empenyarme en ferme l' ilusió de que 'ls espanyols tenian ganas de salvarse, y vaig dirme: Pues á salvarnos.

¡Salvarnos!... ¿Cóm? ¿Ab qué? ¿Per ahont? La gent de aquest país, ben eloqüentment acaba de probarm'ho, está disposada á tot, á tot, mentres no hagi de fer res. Un esforç material, un esforç intel·lectual es inútil demanarli. El primer no vol ferlo, el segon no pot, per la senzilla rahó de que no n' hi ha de fets.

Tothom me deya lo mateix:—Conti ab mi, disposi de mi... mentres no m' hagi de comprometre. Triunfos, victorias, tothom ne vol: compromisos, ningú.

Tenen ganas de pescar; pero ¡quina por de mullarse! Desitjan cassar; pero ¡cansa tant el corre! Y además ¡es

tar cómodo el jeure, y el no pensar, y 'l deixarse anar pél l'at camí de la rutina!

En Silvela n' ha sapigut més q' jo. Ell devia dirse lo del mo: «Si vols veure passar al meu enemich mort, assentat á la porta de casa teva.» Sabia q' 'l meus soldats, que tantas vegades prometian fer, havian d' anar bar per fer figa, y va pensar: «Si em: un' hora ó altre passara per aquí al davant, morts.»

La sucehit lo que havia de succehir. Vaig intentar aixecar un edifici ab elements de calitat menos que mitjana y la construcció s' ha fet impossible.

Mentres únicament se tractava dels fonaments, bé. Enfonzats sota terra, no necessitavan cap esforços, pera aguantarse drets. Pero quan ja va ser qüestió de pujar las parets amunt, la deficiencia dels materials s' ha fet tan visible que no hi ha hagut manera d' amagarla.

Ab mahóns consumits ¿qué pot ferse?

Ab fustas corcadás ¿qué pot construhirse?

Ab pilans torts ¿qué pot aguantarse?

Demananv serietat al govern, y la majoria dels que formulavan aquesta pretensió no eran serios.

Volían que 'l govern fos pulcre, y no coneixian la pulcritut.

Exigían al govern la més acrida solada honradés, y molts d' ells no sabían qué volía dir ser honrat.

Gent que caminava ab tan pés á la conciencia, ¿qué havia de fer á la mitat del camí? Cansarse y resistirse á continuar.

Quan els soldats lluytan sense fe, si la victoria no es molt fácil, la defecció vé desseguida.

Combatre un dia, ho fa tothom; dos, ja exigeix un tremp de ferro; tres, sols ho fan els héroes.

M' han vensut, més que per la potencia del enemich, per la debilitat dels meus. La lluyta en rigor no ha arribat á entaularse. Vam ensenyar á tothom, ponderant el séu tall y la seva punxa, y á la primera intimació del contrari, las armas s' han rendit, novas, lluhentas, verges encare de sanch y d' oscas.

¿Qué 'm toca fer ara?

Tornármén á casa y cuydarme dels meus assumptos. ¿No tinch fábrica de miralls? Donchs á fer miralls dech dedicarme.

Tal vegada aixó es lo que 'ls espanyols necessitan. Miralls, miralls individuals, miralls de familia, miralls corporatius, miralls nacionals...

Es precis que 'ls ciutadans se mirin ells mateixos, fredament, ab calma; es necessari que 's vejin tals com son, ab la seva inmensa pesera, la seva versatilitat, el séu amor als triunfos rápits y poch costosos.

Si construhiré setze milions de miralls y 'n donaré un á cada espanyol.

—Teniu, miréuvos—els diré:—y avants de volguer arreglar el govern, tinguéu la bondat de veure si no es més precis *arreglarvos* primer á vosaltres.

Quan estiguéu *arreglats*, aviséume... y llavors potser tornaré á parlar de lo que ara hem hagut de deixar corre.

FANTÁSTICH.

CARTA DEL XINO REFORMISTA

XU-AN DE KAN-THON

ALS MANDARINS MANDCHUES Ó MANDCHEGOS Ó MANXAIRES

S NG-SENT'S Y KIN-FANG-FAS

¡Kin fhas tik fe'u komf an t'ots gouan'ts shon xim ples de fen tsan á Tze-Chi lha bar rham'ot ke fha demp herat rhiu yakí dheu koba perk eos-hif heu l'a rosh.

Dang hus thal she'u stuph-i-tfha nath ism'he l'ska rherhs de Pekin omp li-hu de'm hort's yat-ots kuan's no'b enh-e-rhan á Confuci el sem pi peu a kas tiks iprh es'ons.

Kom souc'o barths a-xon oesen r'gia pu-tx po tse kuang tsou sols osvana mu ntia val'li assang nant's tr'iphas yos-fa trip trap leor sent tint elsay's kellen shan tant asv'ik tim as comba du thal kan ye 't vost resenyb oig.

De thot lem pe rhat riune't elak ulpa kesde-i-xka rhegalkap pers i-niks bouzs. Tsi'n osap Hong-Kong bako de-xiko rha ivag iar usiar event ason or!

Yen tant perk ulpha de l'la asang k'orrha tha kant dels ill's dels eield auratf ront.

¡Mal yat tsi gha Confuci ytot's sossa cerdhots yels mandarins ke rhob analske su-han yelsa dho rats draghons yakes tha empher atr iureac cionha ria ylan imak aguant a-t-ota xó!

Axoous voli'a dimand arinssos kas peserb rhábá lar hábiat hota. P'rou kelg astatan tatin ta ja-fa tontho iyo tink mol thason.

Osen vi ha dekora lapun ye l'ha en

XU-AN DE KAN-THON.

Per la copia

Delft Rosella.

SALVATJES Y CIVILISATS

ESTÁ fallat y resolt, y no hi ha apelació que hi valgui: els xinos son una colla de salvatjes.

Las civilisadas nacions europeas ho han determinat aixís per unanimitat, en vista de las declaracions d' ellas mateixas, de l' acusació d' ellas mateixas y del veredicté d' ellas mateixas.

Yo me lo guiso, yo me lo como. Als europeus els ha convingut proclamar el salvajisme dels xinos, y no s' hi han pensat gayre:—¡Salvatjes!... ¡Salvatjes!...

Una vegada escoltava jo las lamentacions d' una colla de lladres presos, que havían sigut detinguts infraganti en una casa de camp per la Guardia civil.

¡Quina manera de dir disbarats contra la organizació social, y particularment contra 'ls guardias que 'ls havían ficat á la garjola.

—¡Vaya unas pessas!—deyan:—Uns homes que no 'us deixan fer res, que no 'us permeten guanyarvos la vida, que 'us agafan y 'us privan de la llibertat.—

No més els faltava encararse ab els civils que 'ls havían enxiquerat y dirlos ab tota la boca:

—¡Salvatjes!

Els civilisats europeus van anar á Xina, com els lladres de que hi parlat havian anat á la casa de camp, y perque ara 'ls xinos se converteixen en civils y 'ls estoban la badana, no saben fer més que cridar com si tinguessin rahó:

—¡Salvatjes! ¡Salvatjes!

¡Bonica teoria y preciosa moral, perque 'ls pobles aprenguin!

Mentres els xinos van deixars'ho fer tot, encare que una mica grochs, eran molt interessants y molt guapos; pero avuyt que semblan disposats á sacudirse una tutela qu' ells no han demanat may, la paraula *salvatje* no 's mou dels llabis dels delicats europeus.

Y bé: ¿per qué son salvatjes? ¿Perque estiman la seva independéncia, las sevas costums, la seva religió y la seva dignitat? ¿Perque pera defensar aquests drets han acudit al foc y al ferro? ¿Perque diuhen que 'ls extranyers els fan nosa?

Héroes del Bruch y de Girona, guerrilleros del any vuyt que van donar la vida per defensar la vostra terra ¡us tractan de salvatjes!

Ey, á no ser que la moral tingui dugas caras y que lo que en els xinos es vituperable, sigui digne d' aplauso en els europeus.

La sorpresa dels civilisats, de totas maneras, es molt explicable.

Cassadors sense escrúpuls, s' havían ficat á Xina com si fos á casa seva y ¡hala!, vinga disparar y omplir el sarró de llebras, que allí son molt mansas y abundan extraordinariament.

Llavoras pels europeus el Celest Imperi era un paradís. ¡Quin país més bonich y més fértil! Y sobre tot ¡quina llebras s' hi cassavan!

Pero ara 's troban ab que las mansas llebras gastan escopeta, y quan el cassador els hi apunta, ellas sense esperar el tiro, disparan la seva arma contra 'ls civilisats y 'ls pelan ab tanta trassa, que no sembla sino que en sa vida hajan fet res més.

¡Salvatjes! ¡Salvatjes!... Potser sí que ho son una mica; pero no son els europeus els més indicats per tirarlos en cara.

Es la preocupació de la vella Europa. Perque porta barret y camisa ab coll planxat, ja 's té per civilisada y 's creu ab el dret de imposar las sevas lleys al primer que passa, sobre tot si aquest que passa es débil y va desprevingut.

¡Quánt més no valdria que las energias que la rassa blanca gasta volguent civilisar á Xina las empleés en acabar de civilisarse á n' ella!

Per xó, pensantho fredament, tal vegada al ferho aixís obra á impuls d' un verdader esperit práctic. Potser creu més fácil civilisar á un xino salvatje qu' ensenyar de modos á un europeu civilisat.

A. MARCH.

LA GRAN VIDA

Per divertirse de balde, res com tení 'l pare arcalde.

En Pepito Pérez Gómez fa días qu' está bregant donant voltas á una idea que l' amohina ba-tant.

—¿Cóm ho faria.—'s pregunta,—per poguer passar l' estiu en una costa ben fresca ó á la voreta d' un riu, revolcantme per la sorra

ó á dintre d' un bosch espés,
tenint per única feyna
menjar, beure y no fer res?
Y sobre tot, ¿cóm m' ho arreglo
perque la meva excursió,
lluny de costarme á mi un céntim,
me la pagui la nació,
y al torná aqui pèl Octubre,
ab tota tranquilitat,
me trobi ab la bossa plena
y 'l cos fresch y restaurat?—
No trobant en Pérez Gómez
oportuna solució
al problema, y aferrantse
en la séva pretensió,
se 'n va á explicarho al séu oncle,
polítich molt influyent,
amich de quatre ministres,
comensal del president
y persona á qui li basta
una sola indicació
perque tot seguit l' atenguin
sense temor á cap nó.
—Oncle,—li diu en Pepito:—

¿vol sapiguer per qué vinch?
Per veure si m' encamina
en un apuro que tinch.—
Y de pé á pá, tal com raja,
ab hermosa ingenuitat,
el pobre jove li explica
el projecte que ha format.
—Ja entench,—diu rihent el tío:—
tu estás mal de bossa, y vols
aná á xalarte dos mesos
com fan tots els espanyols.
—Justa la fusta. ¿Podria
darm' hi vosté un cop de má?
—Ho veurem. ¿Quin es el siti
hont tú desitjas aná?
—¿Qué li diré!... Aná al Cantábrich,
ó á Portugal, ó á Gijón,
ó encare que fos á Fransa,
ó á l' altra banda del món.
La gran qüestió es que jo pugui
divertirme á *tutti plé*,
tractat com una persona
y sense costarme ré.
—Vésten tranquil. Al téu tío

no en balde haurás acudit.
Amaneixte l' equipatje,
que aviat quedarás servit.—
Y així ha sigut. Aquest dia
al *Monitor Nacional*
hi havia en primera plana
aquest decret oficial:
«A don José Pérez Gómez
»se le da la comisión
»de estudiar la industria ostrícola
»en las playas de Arcachón.
»Tiempo del cargo: dos meses
»ó tres, á su voluntad.
»Sueldo: cinco mil pesetas.»

Bonich estiuheig, ¿vritat?
C. GUMÁ.

AL TRANSVAAL Y Á LA XINA

Als inglesos que combaten al Transvaal no 'ls pinta
gayre bé 'l negoci. Ells se figuravan que ocupant las prin-

ELS EXPLOTATS (per MARIANO FOIX)

Mariano Foix
1909

Preludi de huelga.

XINESCA (per M. MOLI)

cipals poblacions que 'ls hi sigueren abandonades, tenian resolt el problema de la dominació absoluta del país. Emperó al fer aquests càlculs s' equivocaven. Els generals boers no han fet més que canviar de tàctica. No podent oposar resistència campal a un exèrcit inmensament superior al seu, han optat per la molestosa guerra de guerrillas, gracies a la qual l' enemich es tan sols dueny del terreny que trepitja y encare no sempre ab la deguda seguretat.

Digaho si no la derrota completa del regiment d' Helicon, a pocas millas de Pretoria, ahont en Roberts té 'l seu quartel general.

Avants de que 'l generalissim pogués prestarli aussili, aquella forsa quedava casi completament exterminada.

Una guerra en tals condicions pot prolongarse anys y més anys, en detriment de qui més forsa possehesca, sempre que 's trobi lluny del seu país. En una guerra aixís Espanya va agotar a Cuba las sevas forsas y 'ls seus recursos: y lo mateix els succeheix als yankees a Filipinas.

No han de ser de millor condició 'ls inglesos, que fins ara portan perduts en la campanya més de 30.000 homes, y aixó qu' en Chamberlain assegurava que uns 25.000 bastarian pera dominar per complet aquell país.

La sangría queda oberta, y es incalculable la forsa que ha de perdre per ella la nació britànica.

A la Xina, 'l conflicte suscitad ab motiu de la insurrecció dels bóxers, que ha donat lloch a l' intervenció de las potencias, presenta cada dia majors caràcters de gravetat. Aquell poble ensopt sembla despertar de son letàrgich adormiment pera retxassar als estrangers empenyats en imposarli una civilització que no es la seva.

Pochs, molt poch son a horas d' ara, els europeus residents a la Xina que conservin el cap sobre las espatllas. A Pekin hi ha hagut una matansa general de tots els que 's havian refugiat en la legació inglesa. Desde allí varen defensarse mentres van poder; pero agotadas las municions y fins la forsa física, tingueren que sucumbir, sent passats tots a mata-degolla, dels ministres plenipotenciariis en avall.

Las potencias europeas braman de rabia y juran pendre una exemplar venjansa. Lo que podrán fer contra aquella massa numerosíssima de homes que saben despreciar la vida, es lo que hem de veure durant el curs dels sucesos pròxims a desarrollarse.

De todas maneras, desde ara pot dirse que las potencias no han medid prou bé las sevas forsas, si es que 's proposan realisar la sumissió completa del poble xino, tan pacient fins ara pero avuy no pot fer el mateix.

Els espanyols hem de veure avergonyits com fins els xinos han sapigut al últim treure 'ls peus de pollaguera.

J.

REPICHS

AMBÉ Espanya pendrà part, segóns sembla, en el conflicte xino.

No s' enviará cap barco a n' aquellas costas perque no 's té la seguretat de que cap dels que posehim pugá arribari.

Pero en cambi en Silvela 's proposa donar las dimisorias al representant del Celest Imperi, resident a Madrit.

O com si diguessim: li farà un nus a la qua.

A León han erigit una estatua dedicada a Guzmán el Bueno.

Lo bonich del fet, es que 'l monument va inaugurarse a las cinch del matí.

¡Y ara que vajan dihent que 'ls espanyols sempre 'ns llevem tart!

Tot induheix a creure que está a punt de fracassar la idea de constituhir a Espanya el tiro nacional.

Y 's comprén que aixís succeheixi. El tiro nacional es inútil mentres els espanyols no tinguem sobre qui tirar.

La veritat es que quan preparém el fusell pera fer un bon blanco, venen sempre la suspensió de garantias y l' estat de siti a desviarnos la punteria.

Diuhem qu' en Planas y Casals está a las acaballas.

Diuhem més encare. Asseguran qu' en el maneig del tinglado barceloní, 'l sustituhirá en Josepet de la Plassa Nova.

La civilització europea a la Xina. Demostració pràctica dels grans adelantos del alumno, a costa del seus professors.

Cambi de pantorrillas.

No hi haurá més diferencia, sino que las que ara manarán portarán mitjas moradas.

Com es natural, en Planas y Casals s' ha queixat amargament ab en Silvela, de que tan malament li haja pagat els grans serveys que porta prestats a la causa conservadora.

Y sembla qu' en Silvela li ha respost:

—Vosté es encare solter, y pot seguir, sense inconvenients, la carrera eclesiástica. Fassiho sens perdua de moment, y quan siga capellá, la primera mitja que vaquí serà per vosté. Perque ja que dels bisbes ne faig cacichs, just es que del cacichs ne fassi bisbes.

Un pensament pintoresch que 'ns envia un constant lector de LA CAMPANA:

«Es indubtable que un barril queda desfet si se li treuen las duas testas: de igual manera la monarquia quedaria desgabellada trayentli las duas testas, que son: el militarisme y 'l clero.»

Una frase que s' atribueix a n' en Sagasta:

—Jo no vull ser poder perque estich cansat de perdre islas.

Moltas islas podrá perdre aquest home; pero lo que no perdrá may es el tupé.

Apenas passa día sense que *El País*, valent periódich de Madrit, sufreixi una denuncia.

Decididament, el govern no pot amagar las sevas intencions.

Las quals no son altrás que acabar ab *el país*.

Una frase d' en Romero Robledo:

«Está vist que soch un jugador molt desgraciat: sempre que guanyo no cobro. Si jugo a las damas, se 'm menjan la dama; si al ajedrez, se 'm emportan la reina.»

Un concell meu:

Ja que es tan desgraciat, creguim a mi, no jugui. En lloch de jugar, val més que vaja de serio.

Llegeixo:

«Ha sigut nombrat vicepresident honorari del Congrès tècnich internacional de seguros que ha de celebrarse a Fransa, 'l Sr. Dato, ministre de la Governació.»

Vels'hi aquí que may trobará en Dato una ocasió més oportuna pera lluhirse, proposant al Congrès una especialitat completament nova.

Els seguros dels ministres impopulars contra las xiuladas.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Ca-de-na.
2. SINONIMIA.—Fel.
3. TRENCA-CLOSCAS.—El registro de la policia.
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Prudencia.
5. GEROGLÍFICH.—Davant de casa no hi vuy tossuts.

Han endevinat todas las solucions els ciutadans Miranius, Pep de la capella y Un tortosi; n' han endevinadas 4, Palitrochs, y Joan dels Romansos; 3, Estira-bech y J. M. T.; 2, Xino de l' Assia y 1 no mes: Un burgés, Emilio Sigró y Patatim-patatán.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans: Joanet de Badalona, E. Zola y B., Ramón Guardiola (a) Catarina, Novas, Un que li agrada, Valeriano, Adams, Curita, Ci-Ma-Ku-Fa y Violet: Lo que 'ns envian aquesta senmana, no fa per casa.

Ciudadans: Just Jeremias, Andrés Cortés, M. R. Llum Inarias, T. M. Cats, Joaquim Pujol, Ba Kó, Joseph Gorina Roca, Bianchi, Emanuele y Joan Torrent y M.: Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá: Luis G. Salvador: En tot cas ja l' haurá vista publicada en el present número.—E. Just y Pastor: Va bastant bé.—Angel Miró Quim: Totas dugas ens agradan —Oniverta: Pot enviar els que tingui gust per l' estil del de la cabecera, que no va del tot mal.—J. Staramsa: Es ben bé de vosté, y per lo tant, irrefutable.—Amadeo Doria: Rebuda la composició y gracies.—Joseph Maria Feliu: Denota un adelanto en la forma, pero continúa la falta d' originalitat en las ideas —Carlos Tutusans: Recomaném l' Emulsio Scott als raquitichs fills del seu ingeni.—Meshari Cinkolea: Anirá la seva poesia.—Aiger Elies F.: Tot lo qu' envia es molt rampló.—Peret del cafe: Com més aném, menos valém.—F. Mas y Abril: Tenen molt poca consistència.—Quimet Borrrell: Rebut son treball y gracies.—Sucre Candi: Lo mateix va per vosté.—P. Martí Peydró: Va bé De lo demés, es impossible servirlo.—Saldoni Ximus: La poesia es ripiosa, y al final n' hi ha per sucarihi pá; l' article llarch y poch interessant, que si fos interessant, ja no resultaria llarch.—A. S. y R.: Ara que 'ls hem pogut llegir, veyém que son molt poca cosa; no obstant, veyém d' aprofitarlos.—Gornella Poétich: No hi ha estat del tot felis; probi de fer algo de menos pretensions.—M. de C. (Santander): Avegám si s' haurá recordat de la pinya...—Ramonet R.: Oportunament se varen rebre las dos composicions. Gracias.

ANTONI LOPEZ, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.